

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den XXX
[...] (2022) XXX draft

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN

Ändring av Tillkännagivande från kommissionen – Tilläggsriktlinjer för vertikala begränsningar i avtal om försäljning och reparation av motorfordon och om återförsäljning av reservdelar till motorfordon

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN

Ändring av Tillkännagivande från kommissionen – Tilläggsriktlinjer för vertikala begränsningar i avtal om försäljning och reparation av motorfordon och om återförsäljning av reservdelar till motorfordon

1. Tillkännagivande från kommissionen - *Tilläggsriktlinjer för vertikala begränsningar i avtal om försäljning och reparation av motorfordon och om återförsäljning av reservdelar till motorfordon* ⁽¹⁾ ska ändras på följande sätt.

2. I punkt 2 ska ”kommissionens förordning (EU) nr 330/2010 av den 20 april 2010 om tillämpningen av artikel 101.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på grupper av vertikala avtal och samordnade förfaranden” ersättas med ”kommissionens förordning (EU) 2022/720 av den 10 maj 2022 om tillämpningen av artikel 101.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på grupper av vertikala avtal och samordnade förfaranden”. Innehållet i fotnoterna 3 och 4 ska ersättas med ”EUT L 134, 11.5.2022, s. 4” respektive ”[XXX]”.

3. Punkt 17 ska ersättas med följande:

”(17) Avtal kommer inte att omfattas av gruppundantagsförordningen för motorfordon om de innehåller särskilt allvarliga begränsningar. Dessa begränsningar förtecknas i artikel 4 i den allmänna gruppundantagsförordningen om vertikala avtal och i artikel 5 i gruppundantagsförordningen för motorfordon. Eftersom särskilt allvarliga begränsningar är allvarliga konkurrensbegränsningar för vilka det antas att de i allmänhet leder till en nettoskada för konkurrensen, kommer kommissionen att tillämpa följande principer när den bedömer avtal enligt gruppundantagsförordningen för motorfordon: a) om en särskilt allvarlig begränsning ingår i ett avtal kommer det avtalet sannolikt att omfattas av artikel 101.1 i fördraget, och b) det är osannolikt att ett avtal som innehåller en särskilt allvarlig begränsning uppfyller villkoren i artikel 101.3 i fördraget. Ett företag kan emellertid visa att ett sådant avtal i det enskilda fallet undantagsvis faller utanför tillämpningsområdet för artikel 101.1 i fördraget eller uppvisar konkurrensfrämjande effekter enligt artikel 101.3 i fördraget.”.

4. Punkt 19 ska ersättas med följande:

”(19) *Originaldelar eller originalutrustning*: delar eller utrustning som tillverkas enligt fordonstillverkarens specifikationer och produktionsstandarder för framställning av delar eller utrustning för montering av motorfordonet i fråga (se andra stycket i artikel 55.5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/858 av den 30 maj 2018 om godkännande av och marknadskontroll över motorfordon och släpfordon till dessa fordon samt

av system, komponenter och separata tekniska enheter som är avsedda för sådana fordon, om ändring av förordningarna (EG) nr 715/2007 och (EG) nr 595/2009 samt om upphävande av direktiv 2007/46/EG ⁽¹³⁾).”.

⁽¹³⁾ EUT L 151, 14.6.2018, s. 1.

5. Punkt 21 första meningen ska ersättas med följande text:

”Enligt artikel [4 f] i den allmänna gruppundantagsförordningen för vertikala avtal är det att betrakta som en särskilt allvarlig begränsning om ett avtal mellan en leverantör av komponenter och en köpare som införlivar dessa komponenter, förhindrar eller begränsar leverantörens förmåga att sälja komponenterna till slutanvändare, oberoende reparatörer, grossister och andra tjänsteleverantörer som köparen inte givit i uppdrag att reparera eller underhålla sina varor.”.

6. I punkt 26 ska de två sista meningarna ersättas med följande:

”Konkurrensklausuler som underförstått kan förlängas efter en period på fem år omfattas av gruppundantagsförordningarna, förutsatt att köparen faktiskt kan omförhandla eller säga upp det vertikala avtal som innehåller skyldigheten med en rimlig varselperiod och till en rimlig kostnad, så att köparen faktiskt kan byta leverantör efter femårsperiodens utgång.”.

7. I punkt 31 ska ”artikel 1 d” ersättas med ”artikel 1 f”.

8. I punkt 34 ska innehållet i fotnot 19 ersättas med ”Se de allmänna riktlinjerna för vertikala begränsningar i punkt 310”.

9. I punkt 38 ska ”avsnitt VI.2.1 i de allmänna riktlinjerna för vertikala begränsningar” ersättas med ”avsnitt 8.2.1 i de allmänna riktlinjerna för vertikala begränsningar”.

10. I punkt 40 ska ”avsnitt VI.2.1 i de allmänna riktlinjerna för vertikala begränsningar” ersättas med ”avsnitt 8.2.1 i de allmänna riktlinjerna för vertikala begränsningar”.

11. Punkt 44 ska ersättas med följande:

”(44) Medan kvalitativa kriterier indirekt begränsar antalet återförsäljare eller reparatörer genom att föreskriva villkor som inte kan uppfyllas av alla, begränsar kvantitativa kriterier antalet återförsäljare eller reparatörer direkt genom att exempelvis fastställa deras antal. Nätverk som grundar sig på kvantitativa kriterier anses som regel vara mer begränsande än de som enbart grundar sig på ett kvalitativt urval, och omfattas därför med större sannolikhet av artikel 101.1 i fördraget.”.

12. Punkt 46 ska ersättas med följande:

”(46) Selektiva distributionsavtal kommer att bedömas i enlighet med de allmänna principer som anges i avsnitt 4.6.2 i de allmänna riktlinjerna för vertikala avtal. I gruppundantagsförordningarna undantas selektiva distributionsavtal, oberoende av produktens art eller de tillämpade selektiva kriteriernas art, oavsett om de är kvantitativa eller kvalitativa, så länge som parternas marknadsandelar inte överstiger 30 %. Detta undantag är emellertid villkorat av att avtalen inte innehåller någon av de särskilt allvarliga begränsningar som anges i artikel 4 i den allmänna gruppundantagsförordningen för vertikala avtal och artikel 5 i gruppundantagsförordningen för motorfordon, eller någon av de uteslutna begränsningar som beskrivs i artikel 5 i den allmänna gruppundantagsförordningen för vertikala avtal och som inte kan avskiljas från resten av avtalet.”.

13. Punkt 47 ska ersättas med följande:

”(47) Det finns tre särskilt allvarliga begränsningar i den allmänna gruppundantagsförordningen för vertikala avtal som specifikt avser selektiv distribution. Enligt artikel 4 c i) i förordningen är det särskilt allvarligt att begränsa det område inom vilket, eller de kunder till vilka medlemmarna i ett selektivt distributionssystem aktivt eller passivt får sälja de varor eller tjänster som omfattas av avtalet. Det finns undantag från denna särskilt allvarliga begränsning, till exempel en begränsning av aktiv försäljning från medlemmar i ett selektivt distributionssystem och deras kunder till ett annat område eller till en kundgrupp som uteslutande tilldelats leverantören eller till högst fem ensamåterförsäljare (artikel 4 c i 1 i den allmänna gruppundantagsförordningen för vertikala avtal): begränsning av aktiv och passiv försäljning från medlemmarna i ett selektivt distributionssystem till icke auktoriserade återförsäljare inom det område där ett sådant system drivs (artikel 4 c i 2 i den allmänna gruppundantagsförordningen för vertikala avtal), begränsning av förbudet för en medlem i systemet att bedriva verksamhet från en icke auktoriserad etableringsort (artikel 4 c i 3 i den allmänna gruppundantagsförordningen om vertikala avtal). begränsning av aktiv eller passiv försäljning till slutanvändare av medlemmar i det selektiva distributionssystem som är verksamt i grossistledet (artikel 4 c i 4 i den allmänna gruppundantagsförordningen för vertikala avtal), och begränsning av möjligheten att aktivt eller passivt sälja komponenter som levereras för införlivande till kunder som skulle använda dem för att tillverka samma typ av varor som de som tillverkas av leverantören (artikel 4 c i 5 i den allmänna gruppundantagsförordningen för vertikala avtal). Enligt artikel 4 c ii i den allmänna gruppundantagsförordningen för vertikala avtal är en begränsning av korsvisa leveranser mellan återförsäljare inom ett selektivt distributionssystem särskilt allvarlig, även mellan återförsäljare som bedriver verksamhet i olika handelsled. Enligt artikel 4 c iii är avtal med särskilt allvarliga begränsningar sådana avtal som begränsar aktiv eller passiv försäljning till slutanvändare av medlemmar i ett selektivt distributionssystem som bedriver verksamhet i detaljhandelsledet, utan att det påverkar tillämpningen av de begränsningar som nämns i punkterna c i 1 och c i 3 i artikel 4 c i) i den allmänna gruppundantagsförordningen för vertikala avtal. Dessa tre särskilt allvarliga begränsningar är särskilt relevanta för återförsäljning av motorfordon.”.

14. I punkt 51 ska ”artikel 4 c” ersättas med ”artikel 4 c iii”.

15. Punkt 53 ska ersättas med följande:

”(53) Såsom förklaras i punkt 146 i de allmänna riktlinjerna för vertikala avtal består de eventuella riskerna för konkurrenshämmande effekter som uppkommer genom selektiv distribution i en minskad konkurrens inom varumärken och, särskilt när det gäller den kumulativa effekten, avskärmning av vissa typer av återförsäljare samt uppmjukning av konkurrensen och underlättande av samverkan mellan leverantörer eller köpare på grund av begränsningen av antalet köpare.”.

16. I punkt 54 ska den sista meningen ersättas med följande:

”Selektiv distribution som är rent kvalitativ kan falla utanför tillämpningsområdet för artikel 101.1 i fördraget under förutsättning att de tre villkor som anges i punkt 43 i dessa riktlinjer är uppfyllda.”.

17. I punkt 60 ska den sista meningen ersättas med följande:

”Särskild uppmärksamhet bör därför ägnas åt tre specifika förhållningssätt som kan begränsa sådan konkurrens, nämligen att hindra oberoende operatörer från att få tillgång till viktiga insatsvaror, att missbruka de lagfästa och/eller utvidgade garantier för att utestänga oberoende reparatörer eller att göra tillgången till nätverk av auktoriserade reparatörer avhängigt av icke-kvalitativa kriterier.”.

18. Den rubrik som föregår punkt 62 ska ersättas med följande text:

”Oberoende aktörers tillgång till viktiga insatsvaror”

19. Punkt 62 ska ersättas med följande:

”(62) Selektiv distribution som är rent kvalitativ kan falla utanför tillämpningsområdet för artikel 101.1 i fördraget under förutsättning att de tre villkor som fastställs i punkt 43 i dessa riktlinjer är uppfyllda. Med detta sagt kan kvalitativa selektiva distributionsavtal som ingåtts med auktoriserade reparatörer och/eller reservdelsdistributörer omfattas av artikel 101.1 i fördraget om en av parterna, inom ramen för dessa avtal, agerar på ett sätt som utestänger oberoende aktörer från marknaden, till exempel genom att underlåta att till dem lämna ut insatsvaror såsom teknisk information, verktyg, utbildning och fordonsgenererade data som är nödvändiga för reparation och underhåll. I detta sammanhang omfattar begreppet oberoende aktörer oberoende reparatörer, tillverkare och återförsäljare av reservdelar, tillverkare av reparationsutrustning eller verktyg, utgivare av teknisk information, bilklubbar, vägassistansaktörer, aktörer som erbjuder inspektions- och provningstjänster samt aktörer som erbjuder utbildning för reparatörer.”.

Fotnot 27 i punkt 62 ska utgå.

20. Följande punkt ska införas som punkt 62a efter punkt 62:

”(62a) Vid bedömningen av huruvida undanhållande av en viss insatsvara som tillhör de kategorier av insatsvaror som anges i punkt 62 i dessa riktlinjer kan leda till att avtalen i fråga omfattas av artikel 101.1 i fördraget, bör ett antal faktorer beaktas, bland annat följande:

a) Om undanhållande av insatsvaran i fråga skulle få en märkbar inverkan på oberoende aktörers förmåga att utföra sina uppgifter och utöva ett konkurrenstryck på marknaden.

b) Huruvida insatsvaran i fråga görs tillgänglig för medlemmarna i det relevanta auktoriserade reparationsnätverket. om den görs tillgänglig för det auktoriserade nätverket i en eller annan form kan den även behöva göras tillgänglig för oberoende aktörer på ett icke-diskriminerande sätt.

(c) Om insatsvaran i fråga i slutändan kommer ⁽²⁷⁾ att användas för reparation och underhåll av motorfordon, eller för andra ändamål ⁽²⁸⁾, t.ex. tillverkning av reservdelar eller verktyg.”.

⁽²⁷⁾ Såsom information som lämnas till utgivare för återleverans till fordonsreparatörer.

⁽²⁸⁾ Information som används för att montera en reservdel eller använda ett verktyg på ett motorfordon bör anses användas för reparation och underhåll, medan information om konstruktion, tillverkningsprocess eller de material som används för att tillverka en reservdel inte bör anses ingå i denna kategori och därför kan undanhållas.

21. Följande rubrik ska införas före punkt 63:

”Teknisk information”

22. Följande mening ska läggas till i början av punkt 63:

”(63) Teknisk information kan vara en viktig insatsvara för reparations- och underhållsverksamhet. För att avgöra om en specifik teknisk upplysning utgör ett väsentligt bidrag till reparations- och underhållsverksamhet ska de kriterier som anges i punkt 62a i dessa riktlinjer beaktas. Teknisk information bör hållas i sär från information av andra typer, såsom kommersiell information ⁽²⁹⁾, som kan undanhållas av legitima skäl.”.

⁽²⁹⁾ I dessa riktlinjer avses med kommersiell information information som används för att bedriva reparations- och underhållsverksamhet men som inte behövs för reparation eller underhåll av motorfordon. Exempelen inkluderar faktureringsprogram eller information om de timtaxor som används inom det auktoriserade nätverket.

23. Punkt 65 ska ersättas med följande:

”(65) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/858 av den 30 maj 2018 om godkännande av och marknadskontroll över motorfordon och släpfordon till dessa fordon samt av system, komponenter och separata tekniska enheter som är avsedda för sådana fordon, om ändring av förordningarna (EG) nr 715/2007 och (EG) nr 595/2009 samt om upphävande av direktiv 2007/46/EG föreskriver bland annat ett system för spridning av information om

reparation och underhåll när det gäller motorfordon. Vidare fastställs i kommissionens delegerade förordning (EU) 2021/1244 av den 20 maj 2021 om ändring av bilaga X till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/858 vad gäller standardiserad tillgång till OBD-information och information om reparation och underhåll samt krav och förfaranden för tillgång till säkerhetsrelaterad fordonsinformation ⁽³⁰⁾ ett särskilt förfarande för godkännande och fullmakt för oberoende aktörer att få tillgång till fordons säkerhetsanordningar. Kommissionen kommer att beakta dessa förordningar när den bedömer fall av misstänkt undanhållande av teknisk information om reparation och underhåll.”.

⁽³⁰⁾ EUT L 272, 30.7.2021, s. 16.

24. I punkt 66:

- a. Den sista meningen ska ersättas med följande: ”De relevanta kraven i förordning (EU) 2018/858 bör även användas som vägledning för vad kommissionen betraktar som teknisk information vid tillämpningen av artikel 101 i fördraget.”.
- b. Fotnot 34 ska betecknas som fotnot 31.

25. I punkt 67:

- a. Den sista meningen i punkt 67 ska ersättas med följande: ”Artikel 101 i fördraget förpliktigar dock inte en leverantör att lämna teknisk information i standardformat eller genom ett definierat tekniskt system, såsom standarden EN ISO 18541–2014 och kommissionens förordning (EG) nr 295/2009 av den 18 mars 2009 om klassificering av vissa varor i Kombinerade nomenklaturen.”.
- b. Fotnot 35 ska betecknas som fotnot 32.

26. Efter punkt 67 ska följande rubrik och punkt 67a införas:

”Fordonsgenererade data

(67a) I den mån fordonsgenererade data är nödvändiga för reparation och underhåll gäller ovanstående överväganden även deras tillgänglighet för oberoende aktörer. För att avgöra om vissa fordonsgenererade data utgör ett väsentligt bidrag till reparations- och underhållsverksamhet ska de kriterier som anges i punkt 62a i dessa riktlinjer beaktas. I detta sammanhang bör befintliga standarder och relevanta krav i förordning (EU) 2018/858 användas som vägledning ⁽³³⁾.”.

⁽³³⁾ Detta innebär oberoende operatörers tillgång till sådana data för att utföra reparations- och underhållsverksamhet som stöds av trådlösa bredbandsnät. Se artikel 61.11 i förordning (EU) 2018/858.

27. Följande rubrik ska införas före punkt 68:

”Verktyg och utbildning”

28. Punkt 68 ska ersättas med följande:

”(68) I den mån verktyg och/eller utbildning är nödvändiga för reparation och underhåll gäller ovanstående överväganden även deras tillgänglighet för oberoende aktörer. För att avgöra om

ett visst verktyg och/eller en viss kurs utgör ett väsentligt bidrag till reparations- och underhållsverksamhet ska de kriterier som anges i punkt 62a i dessa riktlinjer beaktas. ”Verktyg” omfattar i detta sammanhang tillgång till elektroniska felsökningsverktyg och andra elektroniska reparationsverktyg, inbegripet programvara till och uppdateringar av sådana samt kundservice efter försäljning för sådana verktyg.”.

(¹) EUT C 138, 28.5.2010, s. 16.